

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva

„Obrtni Vestnik“
Izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno Din 40.—
polletno Din 20.—
posamezna številka Din 2.—

Oficijelno glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“
in „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ ter
slovenskih obrtnih društev v Sloveniji.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Cene inseratom:
Din p
Pri 1 × objavi $\frac{1}{4}$ str. 600.—
„ „ „ $\frac{1}{2}$ „ 300.—
„ „ „ $\frac{1}{4}$ „ 150.—
„ „ „ $\frac{1}{8}$ „ 75.—
„ „ „ $\frac{1}{16}$ „ 37.50

X. letnik.

V Ljubljani, dne 15. septembra 1927.

Štev. 18.

Ustanovitev Vrhovnega obrtniškega sveta.

Z bliskovito naglico se svet preobraža; kar je bilo včeraj novega, je danes zastarelo, vse hiti naprej in vsak posameznik se mora prilagoditi temu grandioznemu gibanju — napredku. Kdor ne sledi, tega svet pohodi! Kakor mora vsak posameznik hoditi po stopnjah, ki mu jih riše čas, tako mora tem bolj stan, kot močna veja v državni enoti, budno paziti, da spravlja svoje interese v sklad z javnim življenjem. Regulator in predstavnik stanovskega zastopstva v državi pa so stanovske organizacije. Njih naloga je, da uveljavijo stan in če se jim to posreči, je s tem neposredno zvezan gospodarski napredek dotičnega stanu.

Zlasti v zadnjih letih je naše obrtništvo pričelo prav pojmovati pomen in važnost svojih organizacij, zvez, zadrug in obrtnih društev. Ko so ga hudi časi pritirali do spoznanja, da ima stan toliko pravice kolikor moči, takrat se je pričela buditi v njem stanovska zavest. Zadruga in društva se oživljajo, vedno več jih je, ki korakajo vztrajno pod okriljem svojih stanovskih in strokovnih zvez in s tem koncentrirajo moči stanu in ustvarjajo javno mnenje slovenskega obrtnika.

Zato pa tudi ni vseeno, na kakšni podlagi stoje organizacije in kako usmerjajo svoje delo, da dosežejo potrebno kompaktnost in veljavo. Po številu organizacij je naše obrtništvo najboljšo organizirano, saj šteje preko 200 zadrug in lepo število obrtnih društev. Vse te edinice pa ne bi imele v važnih, vsega obrtništva tičočih se vprašanjih nikakega vpliva in moči, če ne bi bile združene v stanovske in strokovne zveze, ki predstavljajo organizirano obrtništvo kot celoto.

Čimbolj pa se je poživilo delo v posameznih organizacijah in čim večji je pritisk, ki grozi z gospodarskim upropaščenjem obrta, tem bolj smo morali misliti na to, kako bi iz organizacij ustvarili močno, enotno falango, ki bi mogla zaveziti hudournik, ki dere preko obrtništva. Koncentrirati vso silo, ki leži v naših organizacijah, to je bilo naše načelo. In ko so se avgusta meseca letos sešle Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru, Zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani in Celju ter Zveza obrtnih društev za Slovenijo v Celju, se je to načelo oživotvorilo z ustanovitvijo Vrhov-

nega obrtniškega sveta. Vrhovni obrtniški svet bo združeval v sebi vseh pet v Sloveniji delujočih stanovskih in strokovnih zvez in bo imel namen usmerjati celokupno obrtniško gibanje v Sloveniji, utrditi organizacijo in voditi važne gospodarske akcije, ki naj se pod njegovim okrijem izvedejo odločno, enotno in istočasno po vsej Sloveniji.

V Vrhovni obrtniški svet so vstopile doslej Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru, Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani, Zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani in Zveza obrtnih društev v Celju. Edino Zveza gostilničarskih zadrug v Celju pristopa še ni javila, pričakujemo pa, da se bo tudi ona pokazala solidarno z ostalimi osrednjimi organizacijami. Vsaka zveza je v Vrhovnem obrtniškem svetu zastopana po dveh svojih zastopnikih. Na seji, ki se je vršila v Celju dne 4. septembra t. l. se je svet konstituiral in je bil izvoljen za predsednika g. Ivan Rebek iz Celja, za poslevodečega podpredsednika g. Josip Rebek iz Ljubljane, nadalje g. Jakob Zadravec (Središče), g. Fran Bureš (Maribor), g. I. Volk (Šoštanj), g. Fran Kavčič in g. Ivan Dachs (Ljubljana), g. Ivan Bernik (Ljubljana), tajniške posle pa bo vodil gospod I. Kaiser, tajnik Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Sedež Vrhovnega obrtniškega sveta je v Ljubljani.

Z ustanovitvijo Vrhovnega obrtniškega sveta počenja v obrtniškem gibanju v Sloveniji nova doba, ki bo, nadamo se, prinesla obrtništvu novega razmaha in poleta. — Solidarnost v borbi, prijateljstvo pri uspehih!
I. K.

Za skupen nastop pri zborničnih volitvah.

Kakor smo že v zadnji številki «Obrtnega Vestnika» poročali, so se zveze obrtnih in gostilničarskih zadrug obrnile na Jugoslovansko obrtno zvezo v Ljubljani zaradi skupnega nastopa pri bodočih zborničnih volitvah. Pokazale so s tem resno voljo, da se izloči iz našega gospodarskega parlamenta vsaka strankarska politika in da bo v zbornici odločeval le obrtnik, trgovec in industrijec.

Dogovori glede skupnega nastopa so bili določeni na nedeljo, dne 4. septembra t. l. Z dopisom od 30. avgusta t. l. je Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani obvestila Jugoslovansko obrtno zvezo o sklicanju konference, ki naj bi se vršila v Celju. 3. septembra pa je Jugoslovanska obrtna zveza sporočila, da se konference ne udeleži ter da je naprosila svoje celjske

člane, da se konference v informativne svrhe udeležijo. Zastopniki zveze pa so zaman čakali na zastopstvo Jugoslovanske obrtne zveze. Kljub temu je Vrhovni obrtniški svet, ki je prevzel dogovore z Jugoslovansko obrtno zvezo v svoj delokrog, sklenil, ponovno sklicati sestanek z zastopniki Jugoslovanske obrtne zveze. Ta sestanek se je vršil dne 8. septembra t. l. v Ljubljani in so se ga kot zastopniki Vrhovnega obrtniškega sveta udeležili gospodje: predsednik Ivan Rebek, poslevodeči podpredsednik Josip Rebek, načelnik Splošne zveze obrtnih združenj v Mariboru Fran Bureš, I. Volk iz Šoštanja in tajnik sveta I. Kaiser. Zastopstvo Jugoslovanske obrtne zveze pa so tvorili gg. Anton Rojina, F. Pust in Jernej Ložar.

Zastopniki Vrhovnega obrtniškega sveta so obrazilo zastopnikom Jugoslovanske obrtne zveze svoje stališče, ki so ga glede razdelitve mandatov zavzele zveze na skupnih sestankih v Celju. Podlaga za razgovore o skupnem nastopu naj bi bila razdelitev kandidatov v razmerju, da pripade zvezam 10 mandatov. Jugoslovanski obrtni zvezi pa 6 mandatov. Vrhovni obrtniški svet je zagovarjal to svojo zahtevo s tem, da je pač potrebno, da ima vsaka zveza vsaj po dva svoja zastopnika v zbornici. Zveze predstavljajo večino organiziranega obrtništva in so zaradi tega povsem upravičene do primernega zastopstva. Predpogoj za depolitizacijo zbornice pa je, da imajo v njej svoje zastopnike organizacije, ne pa politično opredeljene osebe. Organizacije naj v zbornici odločujejo in po moči organizacij naj se razdelijo tudi mandati.

Zastopniki Jugoslovanske obrtne zveze so izjavili, da je definitiven sklep njihove organizacije, da se razdelijo mandati tako, da pripade Jugoslovanski obrtni zvezi 10 mandatov, zvezam pa skupno 6 mandatov. Izjavili so, da organizacije obrtništva pri njih ne prihajajo v poštev, temveč pri zadnjih zborničnih volitvah dobljeni glasovi. Po razmerju glasov naj se tudi kandidati porazdelijo. Zastopstvo Vrhovnega obrtniškega sveta na to zahtevo seveda ni moglo pristati in je ponovno apeliralo na zastopnike Jugoslovanske obrtne zveze, naj v interesu obrtništva ne zahtevajo popolnoma politične opredelitve, na kar pa slednji niso pristali. Naše organizacije bi vodile razgovore tudi na podlagi porazdelitve mandatov 8 : 8, vendar pa je delegacija Jugoslovanske obrtne zveze tudi ta predlog zavrnila, s čimer so pošali vsi nadaljnji razgovori brezpredmetni in po sedanjem stanju tudi pri prihodnjih zborničnih volitvah ne bo mogoč enoten nastop.

* * *

Iskreno smo želeli, da bi obrtništvo opustilo medsebojne boje in da bi v složnosti in bratstvu določilo zastopnike v zbornico. Naleteli pa smo na nerazumevanje baš od one strani, ki ne more pokazati nikakih uspehov v stanovski organizaciji in se mora zaradi tega sklicevati na po politični stranki dobljene glasove pri prejšnjih zborničnih volitvah in se posluževati oportunistične politike, ki jo ji nudi novi volilni red. In kakor smo iskreno želeli, da se izognemo vsakemu boju, tako trdno stojimo tudi na stališču, da so organizacije edino prave zastopnice obrtništva, ki jih nikakor ne moremo podrediti koristim te ali one politične stranke. Če pa bodo naše organizacije prisiljene v volilno borbo, tedaj bodo storile to z zavestjo, da so poskusile vse, kar bi moglo preprečiti cepljenje obrtniških vrst ter da se je ta poskus izjalovil, ker so na nasprotni strani prevladovali politični momenti.

Proslava 75letnice zagrebške trgovske in obrtniške zbornice.

Trgovsko in obrtniško zbornico v Zagrebu in Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani so od nekdaj vezale pristrčne in prijateljske vezi in je razumljivo, da je vsa slovenska javnost z največjim zanimanjem zasledovala praznovanje znamenitega 75letnega jubileja zagrebške zbornice kot zastopnice gospodarstva vseh panog v Zagrebu in pretežnem delu Hrvatske. 29. avgusta t. l. so praznovali hrvatski gospodarski krogi ta svoj velik praznik. Svečanosti so bile prirejane v velikem slogu in izvedene točno do najmanjše posameznosti. Slavlja so se udeležili vidni gospodarski delavci Češke, Bolgarske, Rumunske in Nemčije, kakor tudi znamenite osebnosti iz Italije.

Slovence so na slavnosti zastopali: veliki župan ljubljanske oblasti g. dr. Vodopivec, šef zborničnih uradov g. dr. Fran Windischer, mestni poverjenik g. Dubenik iz Čakovca kot zastopnik zadržanega velikega župana mariborske oblasti in tajnik ljubljanske borze g. dr. Dobrila.

Jubilantko je pozdravil tudi minister za trgovino in industrijo g. dr. M. Spaho, pomočnik generalnega direktorja davkov g. Katunac, v imenu Narodne banke upravni svetnik g. Bajloni, nadalje zastopniki inozemskih zbornic, med njimi tudi zastopnik mednarodne trgovske zbornice v Parizu.

Izmed govorov zastopnikov domačih zbornic se je posebno odlikoval govor zastopnika ljubljanske zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Frana Windischerja, ki ga v celoti priobčujemo:

«Prespoštovani gospod predsednik! Odlična moja gospoda! Zbornica za trgovino, obrt in industrijo za Slovenijo v Ljubljani kot poklicana zastopnica trgovine, obrta industrije in denarstva v Sloveniji prosi, da sprejmete predstavniki Trgovalčke i obrtniške komore v Zagrebu ob svojem znamenitem jubileju, ki je svečani praznik premišljenega in ustvarjajočega dela za blaginjo in povzdigo vseh panog gospodarstva, njene pristrčne in globoko občutene čestitke. Te iskrene čestitke spremljajo pristrčne želje, da bi lepi in prijateljski odnošaji, koji so vezali dolga desetletja v sreči in stiske obe posestrimi, ostali vekomaj tako dobri in tako nekaljeno čisti, kakor so bili v preteklosti. Ob tem Vašem ponosnem slavju, ki se ga veselimo od srca, kakor da je naša svečanost, mi je kot zastopniku Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani v resnici srčna potreba, da izrekam preugledni naši posestrimi najlepšo zahvalo za vso veliko podporo in za vso obilno vzpodbudo, katero smo v obilni meri dobivali od Vas tekom dolgih desetletij ob najrazličnejših prilikah v bratski ljubezni. Grozno delo je opravila Trgovalčka i obrtniška komora v Zagrebu tekom 75 let svojega živahnega delovanja in si stekla nevenljivih zaslug za povzdigo gospodarstva in za splošno blaginjo. Resno delavna v najtežavnejših starih prilikah je po srečnem ujedinjenju ob povečanih nalogah bohotno razširila svojo delavnost in dala nam vsem vzgled preudarnega in smotrenega dela. Današnje vsestransko priznavanje njenega zaslužnega dela je v polni meri zaslužno. S ponosom gledamo vneta prizadevanja odlične posestrime in smo, poznavajoč in ceneč njeno smotreno notranjo uredbo, trdno prepričani, da pojde tudi v

bodočnosti od uspeha do uspeha v korist svojega ozemlja in v blaginjo celokupnega našega gospodarstva po lepem geslu praeteriti memores exemplumque futuri. Zbornice za trgovino, obrt in industrijo so po svoji sestavi poklicane, da goje solidarnost gospodarskih interesov, ki se včasih križajo, držati se jim je v svojem delovanju umerjenosti in srednje poti, skušati jim je, da po najboljši možnosti izgledajo nasprotstva, ki se v trdem živem življenju oglašajo. To zvanje in ta naloga ni vedno hvaležna in gospodarska praksa poganja včasih ob razumljivi gorečnosti odločnega zastopanja gospodarskih interesov poedinih gospodarskih panog na površje čisto struje, ki pretekajo koristnosti in umestnosti takega dela. Spoštujem stvarne razloge, mislim pa, da je srednja pot zlata pot in da imajo svojo upravičenost besede starega izkustva, ki pravijo: in medio virtus. Trgovalna i obrtnička komora v Zagrebu ima za seboj na vsak način trajne uspehe, ki jih mora vsakdo priznati. Zase ima izvršten sloves, ki mu je zgovorna priča prečasten vsestranski odziv na jubilejno svečanost. Slovenci so v najtežjih časih narodne borbe prihajali v svoji revi iskat utehe, sveta in podžiga v kraljevi Zagreb. Njih vodniki so se vračali okrepljeni in ojačeni kakor stari Anteus, kadar se je dotaknil matere zemlje. Tudi ob tej slovesni priliki smo se radostnega srca odzvali ljubemu vabilu svoje velike posestrime, da se veselimo njenega velikega praznika kot svojega in da dobimo nove pobude za konstruktivno delo v bodočnosti. Naše prilike v Sloveniji so skromne in pohlevne, pa Vas prosimo, da sprejmete ta svoj veliki dan skromno vezilo, ki naj bo vidni znak naše ljubezni in našega spoštovanja. Prinesel sem Vam sliko najlepšega kosa zemlje, ki ga ima Slovenija, podoba raja, kakor pravi Prešeren, sliko Bleda, ki ga Hrvatje ljubite tako, kakor ga ljubimo mi sami. Naj ostane ta spomin naše ožje domovine v sliki domačega umetnika med Vami, bratje Hrvatje. Prišla je med svoje in naj ostane med svojimi! Čast in slava Trgovalnoj i obrtničkoj komori v Zagrebu in trajna sreča Vašemu smotrebnemu delu!»

Proslava je potekla vzorno po programu na način, ki jasno kaže, ugledno pozicijo zagrebške zbornice med gospodarskimi korporacijami v naši državi.

Raba električne sile v obrtu.

(Nadaljevanje.)

Če poznamo silo, katero rabi kak stroj, recimo domač mlin (na Štajerskem imenovan žerimlje) v konjskih silah ter gospodarski učinek našega motorja, pa hočemo vedeti, koliko kilowattov bi porabili v električnem pogonu, si moremo to predočiti z naslednjo enačbo: sila v wattih = $736 \times$ konjske sile.

Ako rabi mlin v konjski sili ter ga hočemo goniti z zgornjim motorjem, si izračunimo, da potrebujemo 2692 wattov ali približno 27 KW. Pomniti je, da ne smemo zamenjati mehanično konjsko silo z živo konjsko silo. 1 mehanična konjska sila predstavlja delo 75 kilogrametrov v 1 sekundi, to je 75 kilogramov v eni sekundi 1 m visoko dvigniti. Konj, ki je n. pr. pretekel v eni uri dolžino pota od 14 km z vozom 200 kg teže, bi opravil delo, ki je enako 10 mehničnim konjskim silam. Ako bi imel avtomobil, bi motor avtomobila moral to silo ne oziraje se na upor drgnjenja ob cesto proizvesti. Zopet ni primerjati delo konja v vrtljaku (geplu) z električnim pogonom. Vrtljak izrablja silo zelo neekonomično in mogoče bi konj mogel povedati, da je zanj muka, vrteti se v krogu.

Bodi mi dovoljeno podati nekaj beležk glede na storjeno delo, ki ga moremo opraviti električnim potom. Te beležke, ne trdim, da bi bile povsem odgovarjajoče, ali napravil sem si jih v moji večletni praksi in našel mnogokrat potrjene. Vrtalni stroji za kovine porabijo, da izvrtajo 1 kg materiala v mehko jeklo v 1 minuti in luknje 50 mm, 145 wattov ali 0'0024 kilowattnih ur. Isto delo ali v lito železo stane 71 wattov ali 0'0012 kilowattnih ur. Pri kmetih sem opazoval, da rabi en konj na dan 4 kg rezanice; z malo slamoreznicco se nareže v eni uri 15 kg rezanice in za 100 kg konjske rezanice se potroši 0'4 kilowattne ure. Žerimlje zmeljejo s kamnom 40 cm v premeru 30 do 36 kg šrota; za 100 kg finega šrota se potroši približno 1'2 kilowattne ure, sirovo mleto za 100 kg približno 0'6 do 1 kilowattne ure, 100 kg rži omlatiti 0'6 do 1'2, povprečno 0'9 kilowattne ure. (Nadaljevanje sledi.)

Izvrševanje električnih inštalacij po občinski elektrarni v Mostah.

Občina Moste pri Ljubljani je zgradila elektrarno, za katero je dobila koncesijo, v kateri je izrečno dovoljeno «proizvajanje in oddajanje električnega toka», ne pa pravico izvrševanja hišnih inštalacij. Kljub temu pa izvršuje nemoteno hišne inštalacije. Če pa napravi kako tako inštalacijo oblastveno koncesijonirani elektrotehnik, pa zaračuna ta elektrarna za vsak posamezni izvod od 50 do 75 Din pregledne takse. Samo ob sebi umevno je, da zabranjuje s tako visoko takso izvrševanje inštalacij oblastveno koncesijoniranim elektrotehnikom, ki morajo za svoj poklic plačevati občutne davke.

Navajamo na tem mestu pregledne takse posameznih večjih elektrarn: Mestna elektrarna v Celju računa 40 Din pregledne takse za vsako posamezno stranko, ne glede na število žarnic. Mestno elektriško podjetje v Mariboru računa od posameznega izvoda Din 2'50. Mestna elektrarna ljubljanska računa v občini Vič, kamor svoj tok oddaja, istotako kot celjska elektrarna, to je 40 Din od vse inštalacije pri eni stranki. Upati je, da se tudi v mestu Ljubljani, kjer smejo sedaj koncesijonirani elektrotehniki izvrševati hišne inštalacije, ne bo zahtevalo višjih preglednih taks.

Iz navedenega je torej razvidno, da občinska elektrarna v Mostah zaračunava zelo pretirano pregledno takso. Stranke morajo plačati inštalacije, katere izvrši občinska elektrarna, skoraj še enkrat tako drago, kakor bi jih plačale, če bi izvršili naprave za to poklicani elektroinstalaterji. Če pa jih izvršijo poslednji, pa obremeni elektrarna stranke z naravnost horendno pregledno takso. Javnost naj torej sodi, če je postopanje občinske elektrarne v Mostah pri Ljubljani socialno.

Kreditne organizacije za odjemalce.

Sistem, o katerem mislimo danes razpravljati, je pri nas popolnoma nov. V inozemstvu, zlasti v Ameriki, a v zadnjem času tudi v Nemčiji, Švici, Avstriji itd. so gospodarski krogi s strahom opazovali padanje kupne moči odjemalca in nazadovanje konsuma v detajlnih trgovinah. Da ne bi prišlo do popolnega zastoja in katastrofe v pro-

dukciji, so iskali način, da se konsum zopet dvigne in da se trgovini privedejo kot kupci novi sloji, ki do danes zaradi pomanjkanja razpoložljivih sredstev niso mogli kupovati, oziroma, ki so trošili svoje majhne mesečne preostanke za nepotrebne reči. Da se takim slojem dá možnost, da si nabavijo potrebne predmete, dasi nimajo momentano na razpolago gotovega denarja, so nastale razne kreditne organizacije, ki imajo namen, odjemalcu pomagati. Te organizacije jim omogočijo kriti svoje potrebe takoj, odplačevati pa te nabave v mesečnih obrokih, ki morajo biti v razmerju z njegovimi prejemki. Res je, da so imeli ti poizkusi v začetku zagrizene nasprotnike, češ, da navajajo te metode odjemalca k izdatkom in da slabijo smisel za štednjo. Vendar je praksa pokazala, da ti pomisleki niso opravičeni in da je ta sistem izredno razvil in prinesel koristi tako odjemalcu kakor trgovcu.

Princip takih organizacij leži v tem, da se odjemalec, ki bi rad kupil nekaj na obroke, ne obrača neposredno na trgovca, temveč na organizacijo, ki mu v prav kratkem času dovoli kredit, seveda pod pogojem, da zadosti zahtevam, ki so pri kreditiranju običajne. Ta kredit organizacija ne izplača v gotovini, temveč izroči prosilcu blagovne nakaznice za znesek, ki ga je zahteval. Nakaznice se glase na različne zneske in služijo kot plačilno sredstvo pri vseh trgovinah, ki so tako organizacijo ustanovile. Le krediti za živila in luksuzne predmete (zlato, srebro itd.) so izključeni.

Ti sistemi imajo za odjemalca kot za trgovca mnogo prednosti, ki jih hočemo tu v kratkem opisati. Za odjemalca so take institucije važne, ker pri njih lahko dobi kredit in si prihrani neprijetno pot k trgovcu, katerega mora prositi, da mu dovoli odplačevanje na obroke. Z nakaznicami, ki jih ima v žepu, stopi v vrsto kupcev z gotovino in ve, da ne bo moral plačati dražje za to, ker momentano nima denarja. Pristojbine, ki jih plača za kredit, so zelo nizke, a odplačevanje je urejeno na način, da ga ne obremeni preveč.

Za trgovce so prednosti še večje. V prvi vrsti dvig konsuma v njihovih trgovinah. Sigurno je, da nastopajo kot kupci novi sloji, ki so do sedaj morali izostati in da se mora predmet v trgovinah dvigniti. Ravno tako važno za trgovca je dejstvo, da nima s stranko, katera kupuje proti obrokom, ničesar opraviti. Vse posle, ki so v zvezi s kreditiranjem, evidenco, kontrolo in inkasom, izvršuje organizacija po modernih, strogo strokovnih principih. Trговец si prihrani delo, osebje, skrbi itd., a kar je najvažnejše, eventualne izgube, ki bi utegnile nastati vkljub vsej previdnosti, ne zadenejo posameznika, temveč se pokrijejo iz rezerv organizacije.

Rezultati, ki so jih dosegli taki zavodi v Nemčiji, so izredno zadovoljivi, ker se je posrečilo s točno kontrolo in strokovnim inkasom znižati izgube na $\frac{1}{4}$ %. Razmere nas danes silijo, da vodimo stalno evidenco o odjemalcih, ki kupujejo na obroke, da pomagamo onim, ki svoje obveznosti točno izpolnjujejo, da pa nastopimo strogo proti onim, ki položaj izrabljajo in oškodujejo trgovca, ki jim v dobri veri blago zaupa. Stroge evidence naj v bodoče izključijo vsekako nesolidno početje in obvarujejo trgovca nepotrebni izgub.

Posebno pozornost posvečajo take organizacije inkasu. Ni dosti, da kreditiramo blago kupcu, temveč je potrebno, da se tudi inkaso vrši po gotovih principih, da se nastopa obzirno, ako je to opravičeno, da se pa uporabijo tudi vsa sredstva v primerih, kjer zamude niso opravičene. Praksa nas uči, da so naši trgovci izgubili ogromno denarja prav zato, ker ne posvečajo inkasu dovolj pažnje, ali ga pa ne morejo izvrševati strokovno, ker jim za to ne zadostuje časa in zmožnega osebja. Inkaso je vršiti po nameščencih,

ki imajo za inkaso potrebno kvalifikacijo. Tudi tukaj pomaga organizacija, ki izvršuje inkaso strogo po kvalificiranih organih in vodi kontrolo nad vsemi odjemalci, ki kupujejo na obroke.

Tudi ljubljanski detajlni trgovci so prišli do prepričanja, da bi podobna organizacija mogla prinesiti koristi in so se odločili za ustanovitev Kreditne zadruga detajlnih trgovcev v Ljubljani, r. z. z o. z., ki bo te dni začela s poslovanjem v svojih prostorih v Šelenburgovi ulici 7/1. Ljubljana je prvo mesto v Jugoslaviji, ki je ustanovilo tako organizacijo, na trgovstvu pa je sedaj ležeče, da jo podpre in vzdrži.

Potrebna pojasnila o programu in delovanju zadruga daje rade volje načelstvo ustno ali pismeno in vabi gg. trgovce, ki do danes še niso pristopili k zadrugi, da se informirajo o njenem programu in da se včlanijo.

Obrtniška „Samopomoč“ Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani.

Članom smo poslali položnice za 27., 28. in 29. smrtni primer in prosimo, da nam denar v najkrajšem času nakažejo. Članstvo se sploh opozarja, da naj točno plačuje svoje obveznosti, katere je prevzelo ob pristopu k „Samopomoči“. Z nerednim plačevanjem se povzroča samo nepotrebne izdatke za opomine in druge pisarniške stroške. Zamudnike opozarjamo zadnjikrat, da poravnajo dolžno vsoto na smrtnih primerih, ker bomo sicer izročili vse terjatve našemu pravnemu zastopniku. — N a č e l s t v o.

Kje je plačevati davek na poslovni promet od prometa, katerega opravijo podružnice.

Člen 9. zakona o davku na poslovni promet določa, da so za izvrševanje tega zakona pristojna ona davčna oblastva, v katerih območju plačevalec davka plačuje porez na radnju (tecivarino, pridobnino), ako pa plečevalec davka ne plačuje poreza na radnju (tecivarine, pridobnine), je pristojno ono davčno oblastvo, v katerega območju je promet opravljen. — Na podlagi tega določila je Generalna direkcija davkov z razpisom z dne 24. novembra 1924., št. 31.809, odredila, kje naj se prijavlja in plačuje davek na poslovni promet, ki ga opravijo filijale izven področja davčnega oblastva, na katerem je centrala. Kljub temu se je opazilo, da se gotovi davkoplačevalci, pa tudi davčna oblastva, ne ravnaajo po tej odredbi. Davkoplačevalci prijavljajo promet filijal deloma davčnemu oblastvu na področju filijale, deloma pa tudi edino davčnemu oblastvu na področju centrale, dasi se te filijale ne nahajajo v področju davčnega oblastva, v katerem je centrala. Na ta način se mnogi davkoplačevalci ognejo plačilu davka.

Po določbi člena 10., odstavku 3., in člena 10. zakona o davku na poslovni promet določa osnovo za obdačenje pristojni davčni odbor na podlagi vložene prijave dotičnega davkoplačevalca. Potemtakem je tudi za oceno višine prometa, opravljenega v filijalah, ki se nahajajo izven področja davčnega oblastva, na katerem je centrala, pristojen davčni odbor področja, na katerem se nahaja filijala. Po določilu člena 9. omenjenega zakona je namreč za odmero in pobiranje davka na poslovni promet, katerega opravijo davkoplačevalci, ki na kraju prometa ne

plačujejo poreza na radnju (tecivarine, pridobnine), kakor je to primer pri filijalah, ki se ne nahajajo na področju davčnega oblastva, na katerem je tudi centrala, pristojno davčno oblastvo, na čigar področju se nahaja podružnica. Na podlagi tega je Generalna direkcija davkov z razpisom z dne 2. julija 1927., br. 78.640, odredila, da so vse pravne in fizične osebe, katere opravljajo promet, ako imajo poleg centrale tudi filijale na področju drugega davčnega oblastva, dolžne prijavljati promet, dosežen v filijalah izven področja davčnega oblastva, na katerem se nahaja centrala, in plačati davek onemu davčnemu oblastvu, na čigar področju se nahaja filijala. Promet, ki ga opravijo filijale na področju davčnega oblastva, na katerem se nahaja centrala, je prijavljati za plačilo davka hkratu s prometom centrale. S tem razpisom, po katerem se je ravnati izza dne 1. januarja 1927., se razveljavlja razpis Generalne direkcije davkov z dne 24. novembra 1924. Davčna oblastva so dobila naročilo, da o odredbah tega razpisa obvestijo vse interesirane davkoplačevalce, da morejo v tem zmislu izpolnjevati svoje davčne dolžnosti.

Iz organizacij.

Zadruga krojačev in krojačic na Jesenicah sporoča vsem svojim članom, da se bo vršila prihodnja preizkušnja dne 10. oktobra t. l. ob osmih zjutraj «Pri Kunstelju» v Radovljici. Vajenci in vajenke, ki so v tekočem četrtletju prosti, se morajo prijaviti pri združnem načelniku ali pa pri zaupnikih. Na one, ki se po lastni krivdi ne bi prijavili, se pozneje ne bo oziralo. — Isti dan se bo vršila tudi redna odborova seja.

Društvo obrtnikov na Jesenicah priredi dne 18. t. m. članski sestanek v Mojstrani. Vabilo se bo z lepaki. — Dne 2. oktobra t. l. pa bo priredilo društvo veliko vinsko trgatv v Delavskem domu na Savi. Vse obrtnike in prijatelje najprijaznejše vabimo na to prireditvev.

Elektromonterski tečaj. Urad za pospeševanje obrta priredi s Strokovno zadrugo koncesioniranih elektrotehnikov za Slovenijo v Ljubljani s pričetkom oktobra 1927. elektromonterski tečaj, ki se bo vršil na tehnični srednji šoli v Ljubljani, Aškerčeva ulica. Tečaj bo brezplačen. Interesenti naj se zglasijo pri «Uradu za pospeševanje obrta v Ljubljani», Krekov trg (bivša Mahrova hiša) v I. nadstropju.

Razno.

Vsem naročnikom «Obrtnega Vestnika» je razposlala uprava poštne položnice za poravnavo naročnine za letošnje leto. Uprava zaradi tega naproša vse cenjene naročnike, da naročnino čimprej poravnajo.

Jubilejni fond Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. V 17. številki «Obrtnega Vestnika» smo izkazali za zvezni fond došle prispevke v znesku 5080 Din. Nadalje so poslali prispevke: Tomaž Bizili, gostilničar v Ljubljani, 50 Din; dr. Albert Kramer, direktor v Ljubljani, 100 Din. Skupni prispevki znašajo 5230 Din. Posnemajte!

Oprostitev plačevanja taks. Na podlagi rešenja ministra za finance br. 91.068 z dne 6. avgusta t. l. je oproščena Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani plačevanja taks po členu 5., točki 5., zakona o taksah in pristojbinah.

Javna risarska šola se otvori letos v področju umetniške šole «Probuda» na tehniški srednji šoli v Ljubljani v istem obsegu kot je bila nekdanj. V ta tečaj se sprejemajo pomočniki in starejši vajenci vseh strok in obrtov. Pouk bo ob nedeljah od 9. do 12. ure; pričetek pouka v nedeljo 2. oktobra t. l. Čas pouka je ugoden tudi za one,

ki bi se vozili z vlakom v šolo. Vpisovanje dne 25. septembra od 9. do 11. ure v pritličju desno (soba št. 6) in ob nedeljah pri pouku. Vse nadaljnje informacije daje pri vpisovanju vodja umetniške šole «Probuda» prof. Anton Sever.

Obrtnonadaljevalna šola v Cerkljah pri Kranju. Na prizadevanje Obrtnega društva v Cerkljah se bo otvorila letos obrtnonadaljevalna šola, ki jo bo obiskovalo 25 do 35 vajencev.

Zaključek krojaškega in damskega pri krojevalnega tečaja v Ormožu. Dne 10. septembra 1927. je bil zaključek moškega in damskega pri krojevalnega tečaja, katerega je priredil na prošnjo obrtne zadruge oblačilnih strok za sodni okraj Ormož Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani pod vodstvom strokovnega učitelja g. Alojzija Knafelja. Pouk se je vršil skozi sedem tednov, in sicer za krojače 3 ure in za šivilje 3 ure dnevno, tako da nam je g. strokovni učitelj v tem kratkem času s svojo veliko strokovno spretnostjo dal za kroje vseh oblačil najboljšo podlago. Udeležba tečajev je bila v Ormožu zelo čvrsta. Udeležencev je bilo skupno 42, večinoma mojstrov in mojstrec v starosti od 20 do 55 let. Udeleženci so bili iz Ormoža in okolice, celo tudi iz Medjimurja po štiri ure oddaljeni. Te številke kažejo dovolj jasno, kako znajo ceniti nadaljnjo izobrazbo v krojaški in šiviljski stroki: tudi že iskušeni mojstri in mojstrece pokažejo le, kako nameravanje je za to stroko nujno, vedoč, da skoraj vsaki dan prinese novo modo in je zato potrebno nadaljevati študije. — Tečaj je v imenu Urada za pospeševanje obrti v Ljubljani zaključil strokovni učitelj g. Alojzij Knafelj; poudarjal je potrebno strokovno izobrazbo krojaštva napram veliki konkurenci industrije, ki s svojimi izdelki izjedava tla krojačem in šiviljam. — Načelnik zadruge se je v imenu zadruge in v imenu vseh udeležencev zahvalil Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani za prireditvev, učitelju g. Alojziju Knafelju pa za njegovo naklonjenost in za njegov trud. Udeležence pa je pozivljaj, naj ne zamenjajo tega, kar so si pridobili v teh tečajih, naj uporabljajo vsako priliko in prosti čas, da izpopolnijo svoje strokovno znanje. Poudarjal je tudi, da le izobrazba prinese stanovsko zavednost, zavednost nas bo združila in šele potem, ko bomo združeni, bomo znali in lahko varovali svoje interese. — K besedi se je oglasil načelnik Obrtne zadruge krojačev v Ptujju g. A. Tomanič, ki je omenil, da bi morala veljati tudi pri nas, kot v drugih državah, obveza, da bi vsak, ki hoče postati mojster, moral poprej absolvirati krojni tečaj, ker ravno tisti, ki nimajo dovolj strokovne izobrazbe, oziroma podlage, delajo največjo zgago dobremu obrtniku, konsumenta pa indirektno preženejo h konfekciji. — Strokovni učitelj g. A. Knafelj je pozdravljaj vse, se zahvalil udeležencem za njihovo vztrajnost in jim obljubil nadaljnjo naklonjenost. Nadalje se je zahvalil g. ravnatelju mošćanske šole, posebno pa še ravnatelju ljudske šole g. Adolfu Rosinu, ki nam je odstopil šolsko sobo, ter načelniku zadruge, poudarjajoč njegovo prizadevanje za strokovno izobrazbo, kajti po enoletnem obstoju zadruge so se že vršili čevljarski, krojaški in šiviljski tečaj, katerim pa bo sledil, ako bo zanimanja, obrtno-knjigovodski tečaj. Nato je razdelil posameznim izpričevala. H koncu je pozdravil načelnik zadruge udeležence in udeležence, g. učitelja Alojzija Knafelja, kakor tudi načelnika Obrtne zadruge krojačev iz Ptujja in delegata g. Kosija iz Ptujja ter ob 15. uri zaključil tečaj, na kar so se udeleženci v največjem zadovoljstvu razšli.

Zimski vozni red. Dne 1. oktobra stopi na naših železnicah v veljavo nov, tako zvani zimski vozni red.

Uredba o reorganizaciji in volilnem redu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. V Ljubljani 1927. Izdala Tiskovna zadruga. Cena s poštnino vred 6:50 Din. Trgovske, industrijske in obrtne kroge opozarjamo, da je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani v posebni knjižici uredbo, s katero se je reorganizirala trgovska, obrtna in industrijska zbornica v Ljubljani in novi volilni red, po katerem se bodo vršile v oktobru nove volitve v to zbornico.

Gospodarski kongres v Beogradu. Dne 3. in 4. septembra t. l. se je vršil v Beogradu peti gospodarski kongres trgovskih, obrtniških in industrijskih zbornic in drugih gospodarskih organizacij vse države. Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je zastopal gospod dr. Josip Pretnar. Kongresu so prisostvovali tudi zastopniki ministra za trgovino in industrijo, za zunanja dela, za finance, za promet, za poljedelstvo in vode ter za šume in rudnike, Narodne banke in Uprave monopolov. Kongres je razpravljal: 1. O proizvodnji in izvozu tobaka. 2. O načinu mletja pšenice. 3. O našem rudarstvu in izenačenju rudarske zakonodaje. 4. O cinitvi našega izvoza za dobo od 1. septembra 1927. do 31. avgusta 1928. Sprejela se je tudi resolucija, ki govori o dovoljenju za prosto pridelavanje tobaka za izvoz v krajih, kjer obstoje naravni pogoji za proizvodnjo kvalitativno dobrega tobaka; glede načina mletja pšenice se je izrekel kongres, naj bi se način mletja ne izpremenil; izraža nadalje željo, da se čimprej uveljavi enoten rudarski zakon za vso kraljevino. Upošteva je dejansko stanje našega gospodarstva in davčno moč našega naroda, apelira kongres na vlado in Narodno skupščino, da se uvede v državneri gospodarstvu največje racionalno štedenje v ta namen, da se znižajo vsa javna bremena, zlasti da se ukine prometni davek. Glede strokovnega šolstva zahteva kongres, da posveti vlada temu šolstvu večjo pozornost kakor doslej ter da spremeni odvišen del gimnazij v šole, ki bodo dajale našemu poljedelstvu, industriji, obrti in trgovini dobre strokovne delavce mesto sedanjih intelektualnih proletarcev. Kongres obžaluje, da še vedno ni izvršeno ustavno določilo o gospodarskem svetu in ponovno apelira na vlado, da podvzame vse, da se to določilo ustave čimprej izvrši. Kongres konstatira, da je za napredek in napredno narodno gospodarstvo bistven pogoj prilagoditev celokupne državne uprave sočasnim potrebam gospodarskega in obče narodnega življenja, in sicer tako glede duha in prakse, ki ga obvladujeta, kakor tudi njene administrativne tehnike. Zato predlaga kongres kot svojo bistveno zahtevo v dobro naroda in države: nujno reorganizacijo celokupne državne uprave. Kongres je ocenil naš izvoz za izvozno dobo od 1. septembra t. l. do 31. avgusta 1928. na skupno 6.750.000.000 Din.

Pokrajinska razstava «Ljubljana v jeseni» od 17. do 26. septembra 1927. na prostoru Ljubljanskega velesejma. Že pred leti si je zadala uprava Ljubljanskega velesejma važno nalogo, s svojimi razstavnimi prireditvami podpirati ne samo razvoj naše industrije, obrti in trgovine, marveč celokupnega narodnega gospodarstva, zlasti kmetijstva, kakor tudi umetnosti, higijene, sporta itd. Zato prireja poleg svojih običajnih vzorčnih velesejmov pokrajinske razstave pod devizo «Ljubljana v jeseni», ki se letos vrši od 17. do 26. septembra. Razstava bo zavzela ves prostor obsežnega sejmišča Ljubljanskega velesejma in nudila zaokroženo in zanimivo sliko. Prednjači pa zlasti kmetijstvo, ki se bo letos prikazalo v trgovskem pravcu. Tako bo na sadni razstavi obiskovalcem omogočen ugoden nakup najboljšega, izbranega sadja v zabojih po 20 kg. Zelenjadni oddelek bo nudil različno vrtno zelenjad, istočasno pa bo prikazal, da je

naša sočivna hrana zelo raznolična. Mlekarski oddelek bo obsegal naše domače izdelke sira in sirovega masla in jih nudil v nakup. Čebelarji bodo razstavili letošnji med in vosek, vinska razstava pa bo obsegala najboljša sortna vina v buteljkah. Kmetijsko-strojni oddelek bo obsegal cel paviljon in bo prikazal kmetijskemu prebivalstvu vse vrste kmetijskega orodja in strojev, ki jih rabimo pri poljedelstvu in travništvu, pri živinoreji in mlekarstvu, pri sadjarstvu, vrtnarstvu, vinogradništvu in kletarstvu itd. Ljubitelje cvetja in dekorativnega rastlinstva bo vzradostila obsežna in enotno prirejena vrtnarska razstava, ki jo prirede ljubljanski trgovski in umetni vrtnarji. Razstavo plemenitih konj v zvezi z veliko jahalno in dirkalno dirko priredi Kolo jahačev v zvezi s Konjerejskim društvom v Ljubljani. Novost bo vsekakor kulturna razstava «Zgodovinski razvoj slovenskega gledališča». Slovenci take razstave, ki bo prikazala, da ima tudi skromno slovensko gledališče svojo tradicijo in primeren umetniški nivô, še nikdar nismo imeli. Dekorirala pa bodo to razstavo umetniška dela naših najboljših slovenskih upodablajočih umetnikov. Higijenska razstava pod vodstvom zdravnika-strokovnjaka bo preurejena in bo nudila novih zanimivosti. Radio-razstava amaterjev bo priredil Radio-klub v Ljubljani. Prikazala bo najnovejše tehnične novosti, istočasno pa bo tudi revija od amaterjev sestavljenih aparatov. Določene so številne denarne in blagovne nagrade. V kolikor bo ostalo razpoložljivega prostora v paviljonskih zgradbah, se bo namestilo razstavljalce, ki razstavijo industrijske in obrtne izdelke onih panog, za katere pride jesenska sezona v poštev. Na vinskem oddelku pa bo nameščen veselilni park z raznimi vrtiljaki, hipodromi, tobogani itd. Deviza «po delu zabava» naj obvelja tudi na pokrajinski razstavi. Uprava Ljubljanskega velesejma upa, da bo s temi prireditvami pestre vsebine vzbudila zanimanje pri vseh slojih našega prebivalstva. Razstava naj služi v procvit našega narodnega gospodarstva, povzdigo kulture in higijene in koncem tudi v zabavo.

Razstava in velesejm v Osijeku se vrši od 8. do 18. septembra t. l. Legitimacije dobijo interesenti tudi v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo.

Živinski semenj v Sarajevu se vrši letos 21., 22. in 23. septembra. Informacije daje: «Sarajevski sajam stokom», Sarajevo, Magistrat soba št. 3.

Mednarodni velesejm v Frankfurtu. Za mednarodni velesejm v Frankfurtu n. M. je naše ministrstvo saobračaja dovolilo 25 % popust na normalnih prevoznih cenah za posetnike in razstavljalce sejma, ki se vrši od 18. do 21. septembra t. l. Popust velja od 14. do 26. septembra t. l. za vse vlake razen S. O. E. Na podlagi sejsmske legitimacije kupijo posetniki velesejma pri odhodu, odnosno ob prehodu naše meje 1½ vozne karte, ki velja tudi za vožnjo nazaj, ako s potrdilom sejsmske uprave na legitimaciji dokažejo, da so posetili sejm. Legitimacije sejsmske uprave morajo biti tako pri vožnji tja, kakor nazaj žigosane s postajnim žigom. Za razstavljenno blago veljajo popusti, predvideni v tarifi Del II. odsek B XIII.

Davčne olajšave za nove hiše v Ljubljani. Da se po možnosti pospeši stavbna podjetnost in s tem ublaži stanovanjska beda, je odredil vladni komisar mestne občine ljubljanske v skladu s predlogom Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da se za nove zgradbe (nadzidke, prizidke itd.), ki so se pričele graditi v letu 1927. ali pozneje in ki so po zakonu proste državnega davka, tudi občinska doklada ne predpisuje. Ta oprostitev velja za enkrat do dne 31. decembra 1931.

Mednarodna razstava za vrtnarstvo. V Bruslju se vrši od 10. do 18. septembra t. l. mednarodna razstava za vrtnarstvo.

Novi finančni zakon. V finančnem ministrstvu bo te dni izdelan osnutek novega finančnega zakona za proračunsko leto 1928./1929. Iz novega zakona bodo izločene vse odredbe, ki nimajo strogo finančnega značaja.

Uvoz v Italijo in tranzit lešnikov v lupinah. Ne glede na to, da so se vesti, ki so se širile na tržaškem trgu in tudi po drugih inozemskih trgih glede prepovedi uvoza lešnikov v Italijo ponovno demantirale, se čuje s strani neinformiranih še vedno, da je italijansko ministrstvo za narodno gospodarstvo prepovedalo uvoz in tranzit lešnikov v lupinah. Da se pojasni položaj, obvešča Trgovska in obrtniška zbornica v Trstu vse interesente, da vsebuje ministrski dekret z dne 3. marca 1927, listi predmetov, kojih uvoz v Italijo in tranzit preko italijanskega teritorija je iz sanitarnih ozirov prepovedan, da pa ta dekret ne vsebuje nikakršne omejitve glede lešnikov v lupinah.

Švicarska centrala za pospeševanje trgovine. Pred kratkim se je osnovala v Curihu potom fuzije institucij «Schweizerisches Nachweisbureau für den Bezug und Absatz von Waren» v Curihu in «Bureau Industriel» v Lausanni večje podjetje z naslovom «Švicarska centrala za pospeševanje trgovine». Ta institucija, ki je subvencionirana s strani švicarske konfederacije, raznih javnih združenj, središnjih organizacij trgovine, obrta, podjetstva in industrije in končno tudi privatnih podjetij, ima tudi na letošnjem zagrebškem zboru svojo oficijelno informacijsko pisarno, ki ima namen, da z informacijami podpira zблиžanje trgovskih krogov Švice s trgovskimi krogi naše kraljevine.

Usnjarski teden v Milanu. Ministrstvo trgovine in industrije je obvestilo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da je italijansko poslanstvo prosilo naše ministrstvo inostranih del, da obvesti vse interesente, da se vrši v Milanu od 20. do 27. oktobra t. l. «IV. italijanski teden usnjarske industrije», ki bo mednarodnega značaja in na katerega so tudi vabljene vse k usnjarski stroki spadajoče industrije v kraljevini SHS.

Ureditev dolgov med našo državo in Anglijo. Pred kratkim je naša država sklenila z Anglijo sporazum glede odplačila vojnega dolga. Ta dolg znaša približno 25 milijonov funtov šterlingov in se odplača v 62 anuitetah. Zavezali smo se, da plačamo v letu 1927. — 150.000, v letu 1928. — 200.000, v letu 1929. — 250.000, v letu 1930. do 1935. po 300.000, v letih 1936. do 1939. po 350.000, v letih 1940. in 1941. po 400.000 in v letih 1942. do 1988. po 600.000 funtov. Hkratu se je uredilo tudi odplačevanje povojnih dolgov naše države, ki znašajo 2.000.000 funtov. Odplačevali bomo ta dolg s 6%nimi obrestmi tekom 15 let. V celem je naša država dolžna Angliji približno 35.6 milijonov funtov ali 9847 milijonov papirnatih dinarjev. Anglija glede višine dolga ni hotela ničesar popustiti, pač pa nam je priznala za odplačilo razmeroma ugodne pogoje.

Za izvoznike v Turčijo. Konzulat turške republike v Beogradu obvešča Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da mora biti vse blago, ki se izvažajo iz Jugoslavije v Turčijo, opremljeno s spričevalom o izvoru blaga, potrjenim od turškega konzulata v Beogradu.

Razstava ročnih del v Montrealu (Kanača). Ministrstvo trgovine in industrije je prejelo od našega konzulata v Montrealu obvestilo, da se bo vršila meseca oktobra tekočega leta v Art. Gallery v Montrealu — The Canadian Handcrafts Quild — razstava ročnih del vseh narodov, pri kateri naj bi sodelovala tudi naša država in aranžirala oddelek predmetov naše domače industrije.

Vsled tega naj vsi oni, ki se za razstavo zanimajo, pošljejo svoje vzorce našemu konzulatu v Montrealu, ki plača za vzorec tudi carino. Vzorca se bodo na razstavi tudi lahko prodali. V poštev pa pridejo: vezenine vseh vrst, platnene stvari, preproge, čipke, filigranski izdelki in drugo. Konzulat obvešča nadalje ministrstvo, da je v Kanadi ugoden trg za naše ročne izdelke ter da je v dogovoru s tamkajšnjo največjo tvrdko Henry Morgan i Co. Limited, ki bo aranžirala stalno jugoslovansko odeljenje v svojem obratu, kjer bo prodajala naše ročne izdelke v komisiji.

Novi stanovanjski zakon v Italiji. Italijanska vlada je na novo uveljavila zakon za zaščito najemnikov, ki odvzema hišnim posestnikom pravico odpovedi stanovanja in povišanja najemnin preko štirikratne predvojnne najemnine. Najemniki, kateri plačujejo že sedaj višjo najemnino, so upravičeni sodnim potom zahtevati znižanje najemnine. Sodišča so v zadnjem času znižala v enakih primerih najemnino na 60% dosedanje izmere. Najemniki se v izdatni meri poslužujejo te pravice. Samo v Milanu je preko 18.000 najemnikov iskalo svojo pravico pri sodišču, ki skrajno rigorozno postopa in je posamezne hišne posestnike, ki so zahtevali pretirane najemnine, občutno kaznovalo. V posebno drastičnih primerih jih je celo obsodilo na večletno konfinacijo, odnosno deportacijo.

Zahvala.

Načelstvu kakor tudi članstvu «Samopomoči» se iskreno zahvaljujem za točno izplačilo posmrtnine po mojem možu Maksu Juvan in vsem obrtnikom toplo priporočam to potrebno socialno ustanovo.

Alojzija Juvan,

Podkraj št. 67, pošta Zagorje ob Savi.

Za konzorcij «Obrtnega Vestnika» Milko Krapež.

Odgovorni urednik Ignacij Kaiser.

Za Delniško tiskarno, d. d. v Ljubljani, H. Brandt.

AVGUST AGNOLA

Zaloga stekla, porcelana, kamenino, zrcal in šip. Kompletna oprema za gostilno, restavracije, hotele, kavarne in bare.

Luksuzni predmeti. - Stavbno in umetno steklarstvo.

Telefon 478

LJUBLJANA

Telefon 478

Dunajska cesta 10

Priznana solidne cene!

Priznana solidne cene!

Vedno zadnje novosti

damskih klobukov

priporoča modni salon

IDA ŠKOF-WANEK naslednici

LJUBLJANA, Pod Trančo št. 2.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Preoblikovanje in popravila se točno in ceno izvršujejo.

Skrbno izdelovanje

Preobleke

Najnižje cene!

L. MIKUŠ

tvornica dežnikov

LJUBLJANA

Mestni trg št. 25.

Ustanovljeno leta 1839.

Največji izbor

Popravila

Najnižje cene!

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedionica)

v Ljubljani

Stanje vložnega denarja prek 220 milijonov dinarjev.
Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Zlasti plačuje za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli drugod, ker jamči zanj poleg lastnega hranilniškega premoženja še MESTO LJUBLJANA z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi sodišča denar mladoletnih, župni uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prilhanke največ v naši hranilnici, ker je denar popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Kreditno društvo

Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila

na menice in kredite

v tekočem računu

vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:

Din 50,000.000.-

Skupne rezerve: okrog

Din 10,000.000.-

Centrala: Ljubljana, Dunajska cesta

Podružnice in agencije:

Brežice	Kranj	Novo mesto	Slavenj-
Celje	Logatec	Prevalje	gradec
Črnomelj	Maribor	Ptuj	Split
Gorica	Metković	Rakek	Trst
	Novi Sad	Sarajevo	

Brzovjavni naslov:

BANKA LJUBLJANA

Telefon št.: 261, 413, 502, 503
in 504

**Priporoča se za vse
bančne posle**

Obrtna banka v Ljubljani

Centrala:

Kongresni trg št. 4

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Telefon št. 508

Račun pri poštno-ček. zavodu v Ljubljani
št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50

(v lastnem posloplju).

Brzovjavni naslov: Kredit Ljubljana.

Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806.

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.